

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/120/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6415202088
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ama Odalošová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6415202088.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amy Odalošovej a sudcov Mgr. Stanislavy Salajovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Mgr. Martina Štubniaka, v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. D. XXX, E. F. G. H., v zast. JUDr. Alena Pečenárová, advokátka, so sídlom Pažiť č. 188, 958 03 Partizánske, proti žalovaným: v 1. rade - I. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. D. XXX, XXX XX C., v 2. rade - I. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom J. K. D. XXX, XXX XX J. K., v 4. rade - C. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. D. XX, XXX XX C., všetci zastúpení JUDr. Ľudmila Petrušová, advokátka, s.r.o., so sídlom A. Dubčeka 386/10, 965 01 Žiar nad Hronom, IČO: 47 241 403, o žalobe na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, o oprave rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 7C/34/2015 zo dňa 08. júla 2022 a o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 7C/34/2015 zo dňa 08. júla 2022, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd o p r a v u j e rozsudok súdu prvej inštancie v záhlaví tak, že žalovaná C. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. D. XX, XXX XX C. sa označuje ako žalovaná v 4. rade.
- II. Rozsudok súdu prvej inštancie v znení opravy vo výroku II., III., IV., V., VI. a VII. p o t v r d z u j e.
- III. Žalovaní 1/, 2/ a 4/ majú nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %, ktoré je žalobca povinný zaplatiť žalovaným 1/, 2/ a 4/ spoločne a nerozdielne v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o ich výške.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej „súd prvej inštancie“) zrušil podielové spoluvlastníctvo účastníkov konania k nehnuteľnosti, ktorá je vedená Okresným úradom Žiar nad Hronom, katastrálnym odborom, pre katastrálne územie C., evidovaná na LV č. XXX, parcela č. L. XX/X, vyznačená ako trvalý trávnatý porast o výmere 1429 m², identifikované geometrickým plánom č. 7C/34/2015 - 275, vyhotovený dňa 8.10.2021, úradne overený dňa 26.10.2021, G1-475/2021, na základe ktorého sa z EKN parcely č. XX/X odčleňujú,

- diel 1, o výmere 132 m², ktorý prechádza do novovytvorenej CKN parcely č. XXX, vyznačenej ako zastavaná plocha a nádvorie o výmere 132 m²,
- diel 2, o výmere 322 m², ktorý prechádza do novovytvorenej CKN parcely č. XXX/X, vyznačenej ako záhrada o výmere 322 m²,
- diel 3, o výmere 293 m², ktorý prechádza do novovytvorenej CKN parcely č. XXX/X, vyznačenej ako záhrada o výmere 293 m²,
- diel 4, o výmere 17 m², ktorý prechádza do novovytvorenej CKN parcely č. XXX/X, vyznačenej ako zastavaná plocha a nádvorie o výmere 17 m²,

- diel 5, o výmere 152 m², ktorý prechádza do novovytvorenej CKN parcely č. XXX/X, vyznačenej ako zastavaná plocha a nádvorie o výmere 152 m²,
- diel 6, o výmere 95 m², ktorý prechádza do novovytvorenej CKN parcely č. XXX/X, vyznačenej ako zastavaná plocha a nádvorie o výmere 95 m²,
- diel 7, o výmere 11 m², ktorý prechádza do novovytvorenej CKN parcely č. XXX/XX, vyznačenej ako zastavaná plocha a nádvorie o výmere 11 m²,
- diel 8, o výmere 114 m², ktorý prechádza do novovytvorenej CKN parcely č. XXX/X, vyznačenej ako zastavaná plocha a nádvorie o výmere 114 m²,
- diel 9, o výmere 47 m², ktorý prechádza do novovytvorenej CKN parcely č. XXX/X, vyznačenej ako záhrada o výmere 47 m²,
- diel 10, o výmere 7 m², ktorý prechádza do novovytvorenej CKN parcely č. XXX/X, vyznačenej ako záhrada o výmere 7 m²,
- diel 11, o výmere 11 m², ktorý prechádza do novovytvorenej CKN parcely č. XXX/X, vyznačenej ako záhrada o výmere 11 m²,
- diel 12, o výmere 458 m², ktorý prechádza do novovytvorenej CKN parcely č. XXX, vyznačenej ako záhrada o výmere 458 m² (výrok I.),

prikázal do výlučného vlastníctva (v celosti 1/1) žalobcu A. B., nar. XX.XX.XXXX, nehnuteľnosti v k. ú. C. a to novovytvorené,

- CKN parcela č. XXX/X, vyznačená ako záhrada o výmere 293 m²,
 - CKN parcela č. XXX/X, vyznačená ako zastavaná plocha a nádvorie o výmere 152 m²,
 - CKN parcela č. XXX/X, vyznačená ako zastavaná plocha a nádvorie o výmere 114 m²,
 - CKN parcela č. XXX/X, vyznačená ako záhrada o výmere 7 m²,
 - CKN parcela č. XXX, vyznačená ako záhrada o výmere 458 m²,
- všetky identifikované geometrickým plánom č. 7C/34/2015 - 275, vyhotoveným dňa 8.10.2021, úradne overeným dňa 26.10.2021, pod č. G1-475/2021 (výrok II.),

prikázal do podielového spoluvlastníctva žalobcu A. B., nar. XX.XX.XXXX a žalovanej v 4/ rade C. B., nar. X.X.XXXX, každému v podiely 1, nehnuteľnosti v k. ú. C. a to novovytvorené,

- CKN parcela č. XXX/X, vyznačené ako zastavaná plocha a nádvorie o výmere 95 m²,
- CKN parcela č. XXX/XX, vyznačená ako zastavaná plocha a nádvorie o výmere 11 m²,
- CKN parcela č. XXX/X, vyznačený ako záhrada o výmere 47 m²,
- CKN parcela č. XXX/X, vyznačený ako záhrada o výmere 11 m², identifikované geometrickým plánom č. 7C/34/2015 - 275, vyhotoveným dňa 8.10.2021, úradne overeným dňa 26.10.2021, pod č. G1-475/2021 (výrok III.),

prikázal v celosti (1/1) do vlastníctva žalovaného v 1/ rade I. B., nar. X.X.XXXX, nehnuteľnosti v k. ú. C. a to novovytvorenú,

- CKN parcela č. XXX/X, vyznačenú ako zastavaná plocha a nádvorie o výmere 17 m²,
- identifikovaná geometrickým plánom č. 7C/34/2015 - 275, vyhotoveným dňa 8.10.2021, úradne overeným dňa 26.10.2021, pod č. G1-475/2021 (výrok IV.),

prikázal v celosti (1/1) do vlastníctva žalovaného 2/ rade I. B., nar. X.XX.XXXX, nehnuteľnosti v k. ú. C. a to novovytvorenú,

- CKN parcela č. XXX, vyznačená ako zastavaná plocha a nádvorie o výmere 132 m²,
- CKN parcela č. XXX/X, vyznačená ako záhrada o výmere 322 m², identifikované geometrickým plánom č. 7C/34/2015 - 275, vyhotoveným dňa 8.10.2021, úradne overeným dňa 26.10.2021, pod č. G1-475/2021 (výrok V.).

Súd prvej inštancie zúčastneným stranám nárok na náhradu trov konania nepriznal (výrok VI.), štátu – Slovenskej republike priznal nárok na náhradu trov konania preddavkovaných zo štátneho rozpočtu voči žalobcovi v rozsahu 50 %, voči žalovaným 1/, 2/ a 4/ v rozsahu 50 % (výrok VII.) a znalcovi C. A. H. priznal znalečnú odmenu voči žalobcovi v rozsahu 50 %, proti žalovaným 1/, 2/ a 4/ v rozsahu 50 % s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného a tretieho žalovaného.

2. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie v zmysle právneho názoru Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej „odvolací súd“) vyjadrenom v uznesení sp. zn. 12Co/88/2018

zo dňa 28. 03. 2019, vykonal dokazovanie znaleckým posudkom, zo záveru ktorého vyplynula pre súd prvej inštancie okolnosť, že predmetná nehnuteľnosť je reálne deliteľná. Vzhľadom na možnosť reálnej delby a kogentnú úpravu v súvislosti s vyporiadaním zrušenia podielového spoluvlastníctva pristúpil súd prvej inštancie k vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva jeho reálnym rozdelením. Súd akceptoval navrhovanú alternatívu č. 2 znaleckého posudku. Pri rozhodovaní o eventuálnom spôsobe vyporiadania podielového spoluvlastníctva reagujúc na námietky zo strany žalobcu, súd prvej inštancie konštatoval okolnosť, že i čo sa týka geometrického plánu C. M., ktorý žalobca navrhoval akceptovať pri vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, ako vyplýva z petitu žaloby, došlo by k skutočnosti, že by sa žalovaní stali podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností a k vylúčeniu samostatnej veci a prikázaniu do jej výlučného vlastníctva by došlo len na strane žalobcu, nerešpektujúc toto isté právo na strane žalovaných. Súd ďalej konštatoval, že v prípade vyporiadania podielového spoluvlastníctva na základe geometrického plánu predloženého so žalobou by došlo k zamedzeniu prístupu k cestnej komunikácii, resp. k nehnuteľnosti vo vlastníctve podielovej spoluvlastníčky (žalovaná v 4/ rade) k jej nehnuteľnosti a to nespevnenej stavbe, resp. septiku a zmareniu údržby týchto stavieb. Pri akceptácii tohto geometrického plánu by bola teda riešená výlučne situácia samotného žalobcu nerešpektujúc obdobné nároky vyplývajúce zo zákona v prospech žalovaných.

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že pokiaľ ide o posúdenie možnosti uplatnenia prvého spôsobu vyporiadania spoločnej veci, teda jej reálneho rozdelenia, prihliadal na veľkosť spoluvlastníckych podielov i na účelné využitie veci vznikutej rozdelením. Prihliadnutie na veľkosť podielov však neznamená, že rozdelenie veci podriaďuje súd aritmetickému vyjadreniu veľkosti podielov v rozpore s možnosťou ich účelného využitia. Konečné rozdelenie z hľadiska účelov užívania nemusí vyjadrovať absolútnu mieru veľkosti spoluvlastníckeho podielu a do úvahy teda prichádza i kombinovaný spôsob vyporiadania vo forme finančnej náhrady. I v tomto prípade však súd dbá, aby rozdelením nevznikli nefunkčné veci, alebo aby pomer rozdelených vecí svojou veľkosťou nebol vo výraznom nepomere k veľkosti pôvodných podielov. Vo vzťahu k nehnuteľnosti platí, že jej rozdelenie nie je dobre možné, ak by ani po adaptácii nemohli vzniknúť rozdelené samostatné veci, alebo ich časti vzniknuté rozdelením by z hľadiska povahy a funkčného využitia nemohli slúžiť jednotlivým vlastníkom. Pokiaľ ide o možnosť rozdelenia nehnuteľnosti súd vychádza z posúdenia hľadísk územného plánovania, resp. prístupu ku komunikáciám, resp. účelného technického spôsobu navrhovaného riešenia. Určujúcim hľadiskom pre možnosť reálneho rozdelenia pozemku na viac samostatných pozemkov je zistenie, či u novovzniknutých pozemkov je zabezpečený prístup z komunikácie a to buď priamo z komunikácie, alebo cestou po cudzom pozemku. Na rozdeľovaných pozemkoch možno zriadiť vecné bremeno. Pokiaľ ide o možnosť reálneho rozdelenia pozemku zastavaného stavbou, súd vždy prihliada k tomu, aby rozdelením pozemku nebol vlastníkovi stavby znemožnený prístup k stavbe, resp. zabránenie mu v riadnom užívaní vrátane bežného udržiavania.

4. Súd prvej inštancie sa pri rozhodovaní v danej veci priklonil k alternatíve č. 2 znaleckého posudku, ktorá podľa neho rešpektuje rovnakým dielom zákonodarcom ustanovené zásady, a to tak pre samotného žalobcu ako i žalovaných. Zároveň konštatoval, že zákonodarcu nestanovuje nikde kogentnú povinnosť, resp. nevylučuje možnosť, že by pri vyporiadaní podielového spoluvlastníctva nemohlo vzniknúť ďalšie podielové spoluvlastníctvo, a to za predpokladu, že budúci podieloví spoluvlastníci nemajú medzi sebou žiadne rozpory ohľadom užívania spoločnej veci.

5. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie s použitím § 257 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej „CSP“), čo aplikoval aj pri výroku týkajúcom sa úhrady trov znaleckého dokazovania. Dôvody hodné osobitného zreteľa videl predovšetkým v tom, že pri uplatnenom nároku vzťahu medzi zúčastnenými stranami nebolo možné upraviť mimosúdny konaním a vzhľadom na spôsob rozhodnutia súdu nie je možné konštatovať úspešnosť konania ani na jednej zo zúčastnených strán, resp. rozhodnutie podľa § 257 CSP sa v súdnej veci nejaví ako neprimeraná tvrdosť voči ktorémukolvek zo subjektov, resp. neodporuje svojim obsahom dobrým mravom.

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, a to proti výrokom II. až VII. s odôvodnením, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností podľa § 365 písm. e) CSP, pretože odmietol návrh žalobcu na vypočutie svedkov N. O., J. B., N. E., I. B. a M. B., ktorí v minulosti spoločnú nehnuteľnosť užívali a boli jej podielovými spoluvlastníkmi s tým, že samotné vypočutie by ozrejnilo ako sa nehnuteľnosť užívala. Títo svedkovia odpredali alebo darovali svoje podiely žalobcovi a vedia, ako sa parcela v minulosti

užívala, a kde mali oni fakticky dohodnuté svoje podiely. Podľa žalobcu súd prvej inštancie nebral do úvahy ako dôkaz geometrický plán č. 701/2014, ktorý vypracovala C. P. M. dňa 05. 11. 2014, a ktorá vyslovila názor, že pôvodnú parcelu je možné reálne rozdeliť a vyporiadať tak, aby neboli práva žiadneho podielového spoluvlastníka poškodené. Geometrický plán, ktorý predložil spolu so žalobou jednoznačne preukázal, že parcela je reálne deliteľná a spravodlivo dediteľná, nakoľko vychádzal zo stavu ako parcelu podieloví spoluvlastníci užívali a užívajú. Znaleckým dokazovaním, ktoré nariadil súd prvej inštancie sa pôvodná parcela vyporiadala voči žalobcovi nespravodlivo a pritom on jediný užíva rodinný dom, ktorý susedí s pôvodnou parcelou XX/X, a jediný má naliehavý právny záujem na tom, aby bola parcela spravodlivo rozdelená. Na základe uvedeného oprel odvolanie o § 365 ods. 1 písm. f) CSP, teda, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Zároveň namietal nesprávne právne posúdenie veci podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, pokiaľ ide o náhradu trov konania, a to z dôvodu, že pôvodné stanoviská žalovaných boli také, že žiadali žalobu zamietnuť. Až po rozhodnutí odvolacieho súdu zmenili svoj právny názor na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Z tohto dôvodu bol žalobca toho názoru, že je v spore úspešný, a preto mu prináleží náhrada trov konania vo výške 100 %. Ďalej poukazyval na to, že právna naliehavosť zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva je preukázaná iba u neho, pretože má na susednom pozemku registra KN – C 165 postavený rodinný dom, ktorý užíva, a v ktorom má trvalý pobyt a z tohto dôvodu on bude najúčelnejšie využívať pozemok, ktorý by sa mal dostať do jeho výlučného vlastníctva, a to parcela KN C č. 163/1 zameraná geometrickým plánom č. 70/2014 Ing. Danielou Tomovou. Je to jediný vstup k jeho rodinnému domu a vzhľadom k terénu pozemku a prístupu má jedine on účel využitia tohto pozemku. Ostatní podieloví spoluvlastníci nemajú účel využitia novovytvorených parciel v takom vysokom stupni ako on a nesúhlasí s tým, aby novovzniknutá parcela KN C č. 163/8 vytvorená geometrickým plánom č. 7C/34/2015-275 bola v takej výmere ako je uvedená v geometrickom pláne, a aby bola v podielovom spoluvlastníctve so žalovanou 4/. Znalec podľa neho neakceptoval účelnosť využitia uvedenej parcely a odobral z parcely 17 m², ktoré boli prikázané do užívania žalovanému 1/ ako novovytvorená parcela XX/X, a to napriek tomu, že žalobca argumentoval, že v prípade, ak sa táto časť parcely odčlení, bude tým znemožnený vstup na pozemok 163/8 autom. Žalovaný 1/ užíva z pôvodnej parcely novovytvorenú parcelu č. XXX, čo znalec vôbec nezohľadnil a túto parcelu prikázal do výlučného vlastníctva žalovanému 2/. Ďalej nesúhlasil s tým, aby parcela č. XXX/X bola od cesty posunutá 2,86 m z dôvodu, že on vybuďoval oplotenie parcely a nikto z podielových spoluvlastníkov sa na tejto činnosti nepodieľal. Žalobca nesúhlasil s tým, aby žalovaná 4/ užívala s ním v podielovom spoluvlastníctve novovytvorenej parcely registra KN C č. XXX/X a XXX/XX z dôvodu, že sa obmedzuje možnosť užívania pozemkov žalobcom. Počas celého konania nesúhlasil s geometrickým plánom č. 7C/34/2015-275 a žiadal o vypracovanie kontrolného znaleckého posudku, prípadne aby súd pri svojom rozhodnutí vychádzal z geometrického plánu č. 70/2014, ktorý vypracovala Ing. Daniela Tomová. Navrhol, aby odvolací súd doplnil dokazovanie vykonaním úkonov, ktoré navrhol súdu prvej inštancie, a ktorý ich odmietol vykonať. Zároveň navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie po vykonaní dokazovania zmenil v zmysle § 388 CSP a rozhodol v zmysle geometrického plánu č. 70/2014.

7. Vo vyjadrení k odvolaniu žalovaní uviedli, že odvolanie je neopodstatnené, pretože súd prvej inštancie vykonal všetky navrhnuté dôkazy, ktoré boli podstatné pre zistenie riadneho skutkového stavu veci, a nevykonal len dôkazy výsluchom navrhnutých svedkov, vzhľadom k tomu, že svedkovia mali byť vypočutí k užívaniu nehnuteľnosti ich právny predchodcami, čo pre dané konanie bolo irelevantné. Súd prvej inštancie dospel k správne skutkovému zisteniu, že parcela je reálne deliteľná, nariadil vo veci obhliadku miesta, znalecké dokazovanie, na základe čoho vykonal vyporiadanie a vec právne posúdil v zmysle § 142 zákona č. 40/1964 Z.z. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov. Pri zrušení spoluvlastníctva a vyporiadaní reálnou deľbou v zmysle zákonných zásad súd prvej inštancie žalobcovi zachoval pôvodnú výmeru zodpovedajúcu jeho podielu z parc. E KN XX/X a zobral do úvahy skutočnosť, že podieloví spoluvlastníci sú vlastníkami stavieb, ku ktorým je možný prístup len cez pôvodnú parc. č. E KN XX/X (žalovaná 4/ je vlastníkom stavieb postavených na parc. C KN XXX/X, parc. č. C KN XXX/X, žalovaný 1/ vlastníkom stavby postavenej na parc. č. C KN XXX, žalovaný 2/ vlastníkom stavby postavenej na parc. č. C KN 161, žalobca vlastníkom stavieb postavených na parc. č. C KN XXX/X, parc. č. C KN XXX/X, parc. č. C KN XXX). Súd prvej inštancie rešpektoval umiestnenie jednotlivých stavieb, ako aj užívací konkrétny stav záhrad. Práve žalovaná 4/ ustúpila od požiadavky, aby bol zachovaný spoločný dvor ako prístup k stavbám spoluvlastníkov a súhlasila, že bude prechádzať k svojim stavbám po kraji pôvodného pozemku cez parc. č. C KN XXX/X, 10, parc. č. C KN XXX/X, 4. V danom prípade nie je potrebné riešiť naliehavý právny záujem na zrušení spoluvlastníctva, pretože je v záujme všetkých spoluvlastníkov, aby bolo podielové spoluvlastníctvo

zrušené a vyporiadané. Žalovaní od začiatku konania vyjadrovali len nesúhlas s vyporiadaním podľa geometrického plánu č. 70/2014 vzhľadom k tomu, že reálna deľba podľa tohto plánu nerešpektovala práva všetkých spoluvlastníkov. Žalovaná 4/ nemala zostať podielovou spoluvlastníčkou parc. č. C KN 163/1, XXX/X a XXX, ktoré nevyhnutne potrebovala ako prístup k svojim nehnuteľnostiam a malo jej byť zriadené len vecné bremeno v minimálnom rozsahu, ktorým by nemala zabezpečený riadny prístup k svojim stavbám, resp. k žumpe umiestnenej na parc. č. C KN XXX, ktorá slúži pre stavbu súp. č. XX, postavená na parc. č. C KN 413/2. Vyporiadanie podielového spoluvlastníctva by bolo vykonané len vyčlenením podielu žalobcu a ostatní podieloví spoluvlastníci mali zostať podielovými spoluvlastníkmi spoločne v neurčených podieloch v zostatku pozemkov, ktoré užíval len žalovaný 2/. Práve návrh reálnej deľby podľa geometrického plánu č. 70/2014 nerešpektoval záujmy všetkých strán, ale bol vyhotovený výlučne v zmysle požiadaviek žalobcu. Počas konania vyargumentovali dôvody, prečo je spravodlivá druhá alternatíva, pri ktorej nie je potrebné vykonať žiadne stavebné úpravy, ktoré by boli nákladné. Podľa alternatívy 1/ by mal vstup zabezpečený aktuálnym vstupom žalobcu, a žalovaná 4/ by si musela na svoje náklady zabezpečiť novú bránu a vybudovanie vstupu na pozemku, ktorý by zostal v ich spoluvlastníctve. Pri alternatíve 2/ žalovaná 4/ stráca komfortný prístup k svojim stavbám, avšak sledovala, aby sa vec uzatvorila dohodou. Z uvedeného dôvodu súhlasila aj s prístupom k hospodárskej budove nie tak, ako prechádza v súčasnosti, ale krajom spoločného dvora. Pokiaľ ide o výhradu žalobcu, že znalec neakceptoval účelnosť využitia parc. č. C KN XXX/X žalovaným 1/ a prikázaním tejto parcely do jeho vlastníctva mu bude znemožnený vstup na pozemok parc. č. C KN XXX/X autom, nie je možné akceptovať, pretože z grafiky geometrického plánu vyplýva, že šírka vstupu na pozemok je 8,64 m, a keďže žalobca nadobúda vyporiadaním aj podiel na parc. č. C KN XXX/X, ktorá má slúžiť taktiež ako prístup k stavbám jednotlivých spoluvlastníkov, má zabezpečený nadštandardný prístup na svoje pozemky, t. j. aj na parc. č. C Q.. Nepodstatná je podľa nich výhrada, že žalovaný 1/ užíva novovytvorenú parcelu CKN XXX, ktorú súd prikázal do vlastníctva v celosti žalovanému 2/, pretože tento je oprávnený požiadať kohokoľvek o obhospodarovanie nehnuteľnosti, pričom v danom prípade sa jedná o príbuzenský vzťah otec a syn. Námetka žalobcu, že nebolo zohľadnené, kto vybuvoval vstupnú bránu je neopodstatnená, pretože žalobca v rámci dokazovania neprodukoval v tomto smere žiadne dôkazy a žalovaná 4/ vyvracala jeho tvrdenia. V konečnom dôsledku je pre danú vec táto námietka irelevantná.

Pokiaľ ide o trovy konania uviedli, že z ich strany bol vždy záujem o vyriešenie veci mimosúdnou cestou, nemali výhrady voči zrušeniu spoluvlastníctva, avšak neakceptovali vykonanie reálnej deľby počas konania podľa geometrického plánu vyhotoveného C. M.. Vyporiadanie sa v danom prípade vykonáva v prospech všetkých spoluvlastníkov.

8. V rámci odvolacej repliky žalobca zotrval na svojej doterajšej argumentácii, a navyiac uviedol, že tvrdenia žalovaných, že od počiatku súhlasili s reálnou deľbou parcely, len ju nechceli deliť podľa geometrického plánu sú nepravdivé, o čom svedčí ich postoj na začiatku sporu, kde prezentovali, že parc. č. XX/X nie je reálne deliteľná a žiadali žalobu zamietnuť. Polemizoval s otázkou, prečo hneď nenavrhli súdu znalecké dokazovanie, ktoré by túto parcelu reálne rozdelilo iným spôsobom, než ju rozdelil znalec Ing. Hríbik a spravodlivo. Pokiaľ ide o vstupnú bránu mal za to, že je nepopierateľné, že ju dal spraviť on, keďže žalovaná nijakým spôsobom nepreukázala, že ona sa podieľala na výstavbe brány a to z dôvodu, že podiel na parcele získala dávno potom, ako bola brána na vstup na pozemok vybudovaná.

9. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

10. V prejednávanvej veci bolo predmetom konania zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva sporových strán k nehnuteľnosti parcele č. E KN 24/1 zapísanej na LV č. XXX pre k. ú. C., trvalý trávny porast o výmere 1429 m².

11. Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak nedôjde k dohode, zruší spoluvlastníctvo a vykoná vyporiadanie na návrh niektorého spoluvlastníka súd. Prihliadne pri tom na veľkosť podielov a na účelné využitie veci. Ak nie je rozdelenie veci dobre možné, prikáže súd vec za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom. Prihliadne pri tom na to, aby sa vec mohla účelne využiť a na násilné

správanie podielových spoluvlastníkov voči ostatným spoluvlastníkom. Ak vec žiaden zo spoluvlastníkov nechce súd nariadi jej predaj a výťažok rozdelí podľa podielov.

12. Občiansky zákonník vo vyššie citovanom ustanovení upravuje jednotlivé spôsoby vyporiadania podielového spoluvlastníctva a súčasne ustanovuje aj ich poradie, ktoré je pre súd záväzné a musí ho rešpektovať. Ak teda súd v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva rozhoduje rozsudkom, musí dodržať poradie a podmienky použitia jednotlivých spôsoboch vyporiadania zrušeného podielového spoluvlastníctva. V tomto smere súd nie je viazaný návrhmi účastníkov, pretože spôsob vyporiadania sa týka obidvoch strán, takže môže aj proti vôli spoluvlastníka prikázať mu reálnu časť zo spoločnej veci, lebo táto časť iba zodpovedá výške spoluvlastníckeho podielu a predstavuje len to, čo spoluvlastník do rozhodnutia vlastnil v ideálnom pomere z veci. Preto ani súhlas všetkých účastníkov konania s navrhovaným vyporiadanim ešte neodôvodňuje, aby súd svojim rozsudkom vyporiadal spoluvlastníctvo v rozpore so spôsobmi a poradiem uvedeným v zákone. Len v prípade uzavretia súdneho zmieru si sami spoluvlastníci môžu zvoliť spôsob vyporiadania a ak zmier nie je v rozpore s hmotným právom, súd ho schváli.

13. Prvým spôsobom zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva je rozdelenie veci medzi spoluvlastníkov podľa výšky ich podielov a prichádza do úvahy tam, kde predmet spoluvlastníctva je reálne deliteľný. Vec musí byť deliteľná z technického hľadiska a jej rozdelenie musí byť aj funkčne opodstatnené, t.zn., že rozdelením veci vzniknú samostatné veci, ktoré vlastníkom môžu aj naďalej slúžiť spôsobom, ktorý zodpovedá ich povahe a spoločenskému poslaniu. Pokiaľ ide o možnosť reálneho rozdelenia pozemkov, tu sa vychádza z posúdenia hľadísk územného plánovania, prístupu ku komunikáciám, a účelného technického spôsobu navrhovaného riešenia. Ďalej je potrebné zohľadniť polohu pozemkov, ich tvar i celkovú plochu (Rc 54/1973). Pri reálnom rozdelení nehnuteľnosti súd musí dbať o to, aby rozdelením vznikli samostatné veci v právnom zmysle (§ 118 Občiansky zákonník), a aby rozdelenie bolo možné zapísať vkladom práva do katastra nehnuteľností. Ak je predmetom vyporiadania podielového spoluvlastníctva reálne deliteľný pozemok, jeho rozdelenie treba uskutočniť na základe geometrického plánu, overeného príslušnou správou katastra.

14. Súd prvej inštancie mal vykonaným dokazovaním preukázané, že účastníci konania na strane žalobcu a žalovaných sú evidovaní ako podieloví spoluvlastníci k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa na LV č. XXX vedenej Okresným úradom Žiar nad Hronom odborom katastrálnym a to E KN parcely č. XX/X trvalý trávny porast o výmere 1429 m², a to žalobca ako majoritný podielový spoluvlastník v podiely 14/36 k celku, žalovaný 1/ v podiely 2/36 k celku, žalovaný 2/ v podiely 8/36 k celku, žalovaná 4/ v podiely 2/36 k celku. Podľa tvrdenia žalobcu, čo žalovaní nepopreli, došlo k nezhodám ohľadom užívacieho práva k predmetu podielového spoluvlastníctva, žalobca dal vypracovať geometrický plán pod č. 70/2014 prostredníctvom C. P. M. dňa 05.11.2014, ktorý overil Okresný úrad Žiar nad Hronom odbor katastrálny dňa 24.11.2014. Z tohto písomného dôkazného materiálu vyplynula pre súd prvej inštancie okolnosť, že pôvodná E KN parcela č. XX/X bola rozdelená na novovytvorené parcely registra „C“ a to C KN parcelu č. XXX/X vo výmere 292 m², C KN parcelu č. XXX/X o výmere 113 m², C KN parcelu č. XXX o výmere 468 m², CKN parcelu č. XXX/X o výmere 18 m², C KN parcelu č. XXX/X o výmere 47 m², C KN parcelu č. XXX/X o výmere 35 m², C KN parcelu č. XXX/X o výmere 362 m², zostatok pôvodnej výmery E KN o výmere 1429 m² k výmere novovytvorených parciel v rozsahu 1335 m² tvorí časť pozemku pod cestnou komunikáciou v užívaní obecného úradu, resp. obce C.. Žalobca sa domáhal podielového spoluvlastníctva k bývalej E KN parcele a jeho vyporiadania reálnou del'bou podľa predloženého geometrického plánu, pričom sa domáhal určenia C KN parcely č. XXX/X, XXX/X, XXX, XXX/X do svojho výlučného vlastníctva a C KN parcely č. XXX/X, XXX/X, XXX/X by zostali podľa petitu žaloby v podielovom spoluvlastníctve žalovaných.

15. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že navrhovaným riešením vyporiadania podielového spoluvlastníctva by bola riešená výlučne situácia samotného žalobcu, nerešpektujúc obdobné nároky ostatných spoluvlastníkov, a navyše by došlo k zamedzeniu prístupu k nehnuteľnostiam - stavbám vo vlastníctve žalovanej 4/ na parc. č. XXX/X, parc. č. XXX/X a žumpa na parcele č. XXX.

16. Vykonaným znaleckým dokazovaním bola preukázaná možnosť reálnej del'by dotknutého pozemku za splnenia podmienky účelného využitia novovytvorených parciel a rešpektovania spoluvlastníckych podielov sporových strán v zmysle § 142 ods. 1 OZ. Novovzniknuté parcely môžu sporovým stranám naďalej slúžiť doterajším spôsobom, ktorý zodpovedá ich povahe. Doposiaľ parcela č. XX/X bola

využívaná ako spoločný dvor a záhrada, a tomuto účelu môžu slúžiť novovzniknuté parcely aj naďalej. Nakoľko žalovaný v 1/ rade je vlastníkom stavby na parc. XXX, žalovaný v 2. rade na parc. XXX a žalobca je vlastníkom stavieb na parc. č. XXX/X, XXX/X, a XXX, súd prvej inštancie správne zohľadnil pri určení, ktoré z rozdelených parciel pripadnú tej ktorej sporovej strane, prístup ku komunikácii, účelnosť využitia pozemku a zohľadnil aj polohu pozemku, tvar a celkovú rozlohu. Pokiaľ ide o namietané prikázanie novovytvorenej parc. č. XXX/X N. XXX/XX do podielového spoluvlastníctva žalobcu a žalovanej 4/, každý v podiely 1, vzhľadom na zabezpečenie rovnakého prístupu oboch spoluvlastníkov k existujúcim stavbám ako aj výlučné vlastníctvo každého z nich k ostatným susediacim pozemkom, berúc do úvahy veľkosť pozemku, polohu, ako aj veľkosť podielov jednotlivých spoluvlastníkov, zastavanosť pozemku stavbami, spôsob užívania, je možné uzavrieť, že súd prvej inštancie berúc do úvahy všetky uvedené skutočnosti ale aj postoje sporových strán dospel k správne mu záveru, a v rozhodnutí zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré pri rozhodovaní vychádzal z variantu B znaleckého posudku znalca C. H., a jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, ústavne nekomfortné, pretože súd prvej inštancie sa pri výklade aplikácie zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení ani nepoprel ich účel a význam. Cieľom vyporiadania je dosiahnuť stav, keď by aj po rozdelení pozemku mohli bývalí spoluvlastníci dobre užívať jednotlivé pozemky. Prekážkou rozdelenia nie je skutočnosť, že po rozdelení možno jednotlivé pozemky užívať len s určitými obmedzeniami, Výsledkom delenia nemusí byť optimálne riešenie. K vzniku určitých obmedzení dochádza prakticky pri každom delení pozemku, a to už len z dôvodu zmenšovania veľkosti.

17. Nedôvodná je námietka žalobcu, že rozdelením parciel, aké bolo realizované napadnutým rozsudkom, je ukrátený oproti žalovaným, pretože súd prvej inštancie dôsledne prihliadol na rozdelenie všetkých parciel podľa spoluvlastníckych podielov, zabezpečil prístup k novovzniknutým parcelám všetkým účastníkom a zachoval aj kritérium účelného využitia novovzniknutých vecí. V danom prípade ide o osobitný druh žaloby o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, pri ktorom súd neskúma naliehavý právny záujem ako osobitnú procesnú podmienku. Záujem žalobcu na zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva s prihliadnutím na veľkosť jeho podielu, s prihliadnutím na jeho vlastníctvo okolitých nehnuteľností vrátane stavby rodinného domu na susednej parc. č. XXX zohľadnil súd prvej inštancie tým, že do výlučného vlastníctva žalobcu prikázal najväčšiu novovzniknutú parc. č. XXX/X o výmere 152 m², ktorá bezprostredne susedí s parcelou, na ktorej je postavený rodinný dom žalobcu. Novovytvorená parc. č. XXX/X o výmere 17 m² prikázaná do výlučného vlastníctva žalovaného 1/ priamo susedí s parc. č. XXX, na ktorej je postavený rodinný dom žalovaného 1/ a nespôsobuje, že by žalobca nemal prístup autom na parc. č. XXX/X. Prístup z komunikácie je zabezpečený pre žalobcu aj žalovanú 4/ novovytvorenou parc. č. XXX/X, na ktorej sa nachádza aj pôvodná vstupná brána na spoločný dvor, preto námietka žalobcu, že odčlenením 17 m² dôjde k znemožneniu vstupu na pozemok autom je absolútne nedôvodná. Súd prvej inštancie prikázal parc. č. XXX/X, XXX/XX do podielového spoluvlastníctva žalobcu a žalovanej 4/ práve z dôvodu, aby mali obidvaja zabezpečený prístup k svojim stavbám, ktoré sú postavené na susediacich parcelách. Zároveň tieto parcely prechádzajú od vstupnej brány krajom pôvodného spoločného dvora za existujúcim oporným múrom, čím boli pri vyporiadaní a hľadaní riešenia pre všetkých zúčastnených, zohľadnené záujmy žalobcu ako vlastníka nehnuteľnosti rodinného domu, v ktorom býva. Ďalšie novovytvorené parcely č. XXX/X N. XXX/X, ktoré boli tiež prikázané do podielového spoluvlastníctva žalobcu a žalovanej 4/ (tiež z dôvodu zabezpečenia prístupu obidvoch na ďalšie pozemky, ktoré sú vo výlučnom vlastníctve žalobcu a žalovanej 4/) žalobca nenamietal. Argumentácia žalobcu, že len on sa podieľal na vybudovaní vstupnej brány na pozemok, je pre rozhodnutie v danej veci irelevantná, keďže žalobca si náhradu nákladov s tým spojených, v konaní neuplatnil.

18. Žalobca ďalej namietal, že súd prvej inštancie prikázal novovytvorenú parc. č. XXX do výlučného vlastníctva žalovaného 2/ hoci ju užíva žalovaný 1/. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že novovytvorená par. č. XXX/X o výmere 322 m² prikázaná tiež do výlučného vlastníctva žalovaného 2/ (nachádzajúca sa vedľa miestnej komunikácie) priamo susedí s parc. č. XXX, zároveň veľkosť týchto novovytvorených parciel zodpovedá podielu žalovaného 2/ na pôvodnom pozemku, ktorý je predmetom vyporiadania a zabezpečia žalovanému 2/ prístup k stavbe na parc. č. XXX. Zároveň žalovaný 1/ a žalovaný 2/ s týmto riešením súhlasili, pričom žalobca nemal záujem o prikázanie tejto časti pôvodnej parcely do svojho vlastníctva.

19. Za nedôvodnú považoval odvolací súd aj námietku žalobcu, že súd nevykonal ním navrhované ďalšie kontrolné znalecké dokazovanie. Súd hodnotí presvedčivosť posudku, čo do jeho úplnosti vo

vzťahu k zadaniu, logickému odôvodneniu, jeho záverov a súladu s ostatnými vykonanými dôkazmi. Zákon neurčuje predpoklady pre nariadenie vypracovania revízneho znaleckého posudku a ponecháva ich na úvahe súdu. Je tomu tak preto, že súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Vykonaný znalecký posudok bol urobený riadne, znalec dodržal súdom uložené zadanie, zodpovedal na otázky, resp. zadanie súdu k predmetu znaleckého úkonu s určitým a zrozumiteľne vyloženým záverom, ktorý má oporu v podkladových materiáloch, netrpí rozporami.

20. Pokiaľ žalobca namietal, že súd prvej inštancie nevykonal výsluchy svedkov (bývalých spoluvlastníkov nehnuteľnosti, ktorí previedli svoje podiely na žalobcu), ktorých navrhoval vypočuť, aby ozrejmili ako bola nehnuteľnosť v minulosti užívaná, táto odvolacia námietka je nedôvodná. Uvedené dokazovanie nebolo pre rozhodnutie súdu prvej inštancie o zrušení a vyporiadaní nehnuteľnosti medzi aktuálnymi spoluvlastníkmi relevantné. Posúdenie návrhov na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu, a nie účastníkov konania.

21. Pokiaľ ide o trovy konania, súd prvej inštancie rozhodol tak, že žiadnej zo sporových strán nepriznal nárok na náhradu trov konania a pri trovách štátu priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 50 % a voči žalovaným 1/, 2/ a 3/ rade v rozsahu 50 % aplikujúc § 257 CSP. Ustanovenie § 257 CSP predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok a od zásady zodpovednosti za zavinenie. Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok: 1/ dôvody hodné osobitného zreteľa a 2/ výnimočné okolnosti. Súd je teda povinný skúmať, či v prejednáwanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Súd prvej inštancie ako dôvody hodné osobitného zreteľa uviedol, že vzťahy medzi zúčastnenými stranami nebolo možné upraviť mimosúdnym konaním, a že nemožno konštatovať úspešnosť konania ani na jednej strane, resp. rozhodnutie podľa § 257 CSP sa nejaví ako neprímerane tvrdé, neodporuje dobrým mravom. Odvolací súd však nevidel v uvedených okolnostiach danej veci dôvody na aplikáciu § 257 CSP, resp. žiadne výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa ako podmienky pre použitie § 257 CSP súd prvej inštancie nezistil, a takéto predpoklady neboli zistené ani odvolacím súdom. Pre konanie o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva platí tiež zásada úspechu. Zásadu úspechu účastníka vo veci zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva treba hodnotiť so zreteľom na všetky okolnosti konania, konkrétne však s prihliadnutím na skutočnosť, aký bol postoj jednotlivých účastníkov ku zrušeniu podielového spoluvlastníctva, a ako ktorý z nich navrhoval zrušenie podielového spoluvlastníctva vyporiadať a toto porovnať s rozhodnutím súdu vo veci samej, teda s tým, či súd podielového spoluvlastníctva zrušil a akým spôsobom ho vyporiadal. Vychádzajúc zo zásady úspechu účastníka vo veci zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva dospel odvolací súd k záveru, že na strane tak žalobcu ako aj žalovaných bol čiastočný úspech aj neúspech, ktorý je vzhľadom na konečné riešenie porovnateľný, čo zodpovedá aplikácii § 255 ods. 2 CSP. Žalovaní vo vyjadreniach k návrhu na zrušenie a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva pripojených žalobcom k žalobe súhlasili so zrušením podielového spoluvlastníctva, mali však odlišný názor na spôsob rozdelenia pozemku ako žalobca. Vzhľadom na žalobcom navrhovaný spôsob vyporiadania, ktorý bol výlučne v jeho prospech, nezohľadňujúc nároky žalovaných ako podielových spoluvlastníkov, nemožno v konečnom dôsledku hovoriť o úspechu žalobcu v celom rozsahu, aj keď súd prvej inštancie napokon podielové spoluvlastníctvo zrušil a vyporiadal. Obrana žalovaných po začatí konania na súde prvej inštancie, a jej zmena po rozhodnutí odvolacieho súdu, čo sa týka deliteľnosti pozemku, je za daných okolností vzhľadom na zložitost' prípadu, pochopiteľná.

22. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu ako vecne správny potvrdil, vrátane výrokov o náhrade trov konania sporových strán a štátu.

23. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a žalovaným 1/, 2/ a 4/ ako procesne úspešnej strane priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, ktoré je žalobca povinný zaplatiť žalovaným 1/, 2/ a 4/ z dôvodu nerozlučného procesného spoločenstva na ich strane, spoločne a nerozdielne, do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o ich výške. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

24. Podľa § 224 CSP súd kedykoľvek aj bez návrhu opraví v rozsudku chyby v písaní a počítaní, ako aj iné zrejme nesprávnosti. O oprave súd vydá opravné uznesenie, ktoré doručí subjektom konania.

25. Prvoinštančný súd v záhlaví napadnutého rozhodnutia uviedol zrejmu nesprávnosť spočívajúcu v označení žalovanej C. B. ako žalovanej v 3. rade, pričom vo výroku aj v odôvodnení rozsudku bola označená ako žalovaná v 4. rade. Odvolací súd túto chybu v písaní opravil v zmysle § 224 CSP v spojení s § 378 ods. 1 CSP tak, že žalovaná C. B. sa označuje ako žalovaná v 4. rade.

26. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súde je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.